

ფოტოს საჯარო დებატები იმართება კაინარის ბიოლის ფონდის სამხრეთ კავკასიის „რეგიონალური ბიუროს რეგიონალური საჯარო დებატები ბათუმში, ფოთში და ბურჯანში“ პროექტის ფარგლებში

მედიის როლი სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებაში

ნინო თუნთია:
„როდესაც მიმდინარეობდა გარეუბნის დემონტაჟის პროცესი ფოთში. თავად შევსთავაზე ჩემს მეზობლებს გამოეხატათ საზოგადოებრივი პოზიცია და დაგვეწყო გარკვეული სახის კამპანია, მაგრამ არავინ ხმა არ ამოიღო. ადამიანებს ეშინიათ, რომ მათ გააქტიურებას მოყვება პრობლემები მათი სამსახურში, მათი შვილების სამსახურებში და ასე შემდეგ.“

ირაკლი აბსანძე:
„ენა ცოცხალი ორგანიზმია, იგი ვითარდება და ამიტომ მუდმივად ერთ ტემპზე ვერ ვისაუბრებთ. ყველა ინსტიტუციურ ენას აქვს საერთაშორისო სიტყვები და ეს სიტყვები შევიდა საერთაშორისო ლექსიკონში.“

14 აპრილს “სამოქალაქო განვითარებისა და ინტეგრაციის ცენტრში” საჯარო დისკუსია გაიმართა თემაზე: მედიის როლი სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებაში. დისკუსია ჩატარდა: ჰაინრიხ ბიოლის ფონდის პროექტის ფარგლებში, რომელიც ითვლისწინებს დებატებს, რეგიონში არსებული პრობლემების შესახებ მომხსენებლად მოწვეული იყო, ჟურნალისტი ნინო თუნთია იურისტი: გიორგი მოისწრაფიშვილი მედიაექსპერტი და ჟურნალისტი: ირაკლი აბსანძე შეხვედრას ესწრებოდნენ მედიის,ზ არასამთავრობო ორგანიზაციების,სამოქალაქო საზოგადოების, პოლიტიკური პარტიებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები.

ირაკლი აბსანძე: მოგესალმებით ყველას, პრობლემა რაც დღევანდელი მედია სივრცეში არსებობს, საკმაოდ შემაშფოთებელია. არაპროფესიონალიზმი, არაკოლეგიალურობა და კიდევ სხვა მრავალი, რაც საბოლოო ჯამში უარყოფითად აისახება მედიის განვითარებაზე და რასაც ასევე უარყოფითი გავლენა აქვს სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებაზე. თუკი ავიღებთ სხვა ქვეყნების მაგალითს, ნათლად დავინახავთ, რომ იქ კოლეგიალობის განცდა საკმაოდ მაღალია. მაშინ, როდესაც ბათუმის “25-ე” არხი დახურეს, მხოლოდ რამდენიმე მედიასაშუალებამ გამოხატა მხარდაჭერა, რამაც საბოლოოდ შედეგიც გამოიღო. ამიტომ მე ვთვლი,რომ პრობლემათა ნუსხა მრავალფეროვანია, რასაც გაანალიზება და გადაწყვეტა სჭირდება. გიორგი მოისწრაფიშვილი (იურისტი): მოგესალმებით და მადლობას მოგახსენებთ მოწვევისათვის. მინდა ორიოდ სიტყვით, იურიდიული კუთხით შევხედო თუ რა როლი აქვს მედიას სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებაში. დასაწყისისათვის ვიტყვი,რომ მედიის წარმომადგენლები უმეტეს შემთხვევაში მოქმედებენ კანონიდან გამომდინარე, თუმცა, აქვე დავძენ, რომ კანონი მედიის შესახებ ძალიან ლიბერალურია, რაც აძლევს მედიის წარმომადგენლებს ლაიერების საშუალებას.

ნინო თუნთია: მოგესალმებით ყველას და მადლობას მოგახსენებთ მოწვევისათვის. მივესალმები ჰაინრიხ ბიოლის ამ პროექტს, ვთვლი, რომ დებატები საუკეთესო საშუალებაა, პრობლემის გადაჭრის გზების საძიებლად. რაც შეეხება თემას, დავიწყებ აქედან, რომ თუკი მედიასაშუალებას არ გააჩნია შემოსავალი, ის ვერ უზრუნველყოფს პროფესიონალების მოზიდვას და ასეთი მედიასაშუალებები არ არიან ხარისხზე ორიენტირებულნი. სამოქალაქო საზოგადოება არის: არასამთავრობო ორგანიზაციები, პოლიტიკური პარტიები, სახელმწიფო სტრუქტურები და თავად ქვეყნის მოსახლეობა. მედიის როლი არის შუა რგოლი. მედია არის ინფორმაციის გამტარი. ძალიან მნიშვნელოვანია თითოეულმა მედია საშუალებამ გაიაზროს რა სახის ინფორმაციის გამტარნი არიან ისინი და რამდენად არიან მზად ამ ინფორმაციის გატარებისათვის. მაგალითად ავიღოთ საზოგადოებრივი მაუწყებელი,როდესაც ამ ტელევიზიაზე ვსაუბრობთ,შემიძლია ვთქვა,რომ ის არ ასრულებს თავის ფუნქციას. ამის მიზეზად კი შეიძლება საზო-

გადოებრივი დაკვეთის არარსებობა დავასახელოთ. საზოგადოების მხრიდან არ არსებობს დაკვეთა რამდენიმე მარტივი მიზეზის გამო: მათ არ სცალიათ, მუდმივად მიაღწევონ თვალი საზოგადოებრივი მაუწყებლის მუშაობას,ადამიანები იბრძვიან თვითგადარჩენისათვის, სწორედ ამიტომ, ისინი უბრალოდ ვერ იცლიან მოითხოვონ მაღალი სტანდარტები. მოსახლეობა ბოლომდე ვერ აცნობიერებს, რომ საზოგადოებრივი მაუწყებლის თითოეულ თანამშრომელს თავად უხდიან ხელფასს. არ იციან, რადგან მათ ამის შესახებ არავინ ეუბნება. რაც შეეხება, იმას, რომ რეგიონალური მედია არაპოპულარულია, ამის რამდენიმე მიზეზი არსებობს. პირველი არის ის, რომ ადამიანები ვინც განათლებას იღებენ საზღვარგარეთ ან დედაქალაქში, ამჯობინებენ იქვე აიწყონ კარიერა, საცხოვრებელი პირობები, ხოლო ადამიანები ვინც ბრუნდებიან უკან, თანახმანი არიან დასჯერდნენ შე-

ნამოაზრებები. ნინო თუნთია: დიას,ირაკლი გვჭირდება თანამოაზრეები და ასევე გვჭირდება გადაწყვეტილით სად გვინდა ვიყოთ. იქ სადაც ვართ თუ გვინდა გადავღვათ ნაბიჯი წინ, განვითარებისაკენ. იმისთვის, რომ სამოქალაქო საზოგადოება შედგეს, ჩვენ ადგილობრივ მედიას გვმართებს ვუთხრათ მოსახლეობას, რომ მისი უფლებები იმდენად იქნება დაცული და მისი მოსაზრებები იმდენად იქნება გამოხატული, თუ რამდენად აქტიურია იგი. თუ რამდენად აქტიურად ითხოვს ის ყურადღებას ხელისუფლებისაგან და რამდენად აკონტროლებს მედიას. საზოგადოების განვითარება ვერ მოხდება მედიის გარეშე. მედიას აკისრია შუამავლის როლი და უკვე მედიაზე დამოკიდებული, რამდენად პროფესიონალურად შეასრულებს იგი, ამ როლს. ირაკლი აბსანძე: დავამატებ ნინოს ნათქვამს, როდესაც საზოგადოების აქტიურობაზე ვსაუბრობთ, ვიტყვი

დავარქვათ,რომ მედია არის ავადმყოფი მას სჭირდება მკურნალობა. გამოვრიცხოთ თვითმკურნალობის მეთოდი. საზოგადოება წარმოვადგინოთ,როგორც მკურნალი. გამოვიღეთ აქედან, დავეკითხოთ მკურნალს რა მოგვარჩენს და ნუ გავხდებით თვითმკურნალები. მივიღეთ სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებთან და დავეკითხოთ მათ. თვითმკურნალობას ხშირად საკვალალო მდგომარეობამდე მიჰყავს პაციენტი.

თეა აბსარიძე (ჟურნალისტი): ჩვენ მივიღეთ საზოგადოების წევრებთან, მაგრამ მოგვხსენებთ ფოთი სხვა ქალებისაგან სრულიად განსხვავებული ფენომენია, აქ ადამიანები არიან ინერტულები და არ არიან აქტიურები. პირად მაგალითზე შემიძლია გითხრათ, რომ ხშირად უმნიშვნელო კომენტარიც კი დიდი წვალეების შედეგად მიგვიღია მოსახლეობისაგან. თუკი ამბობთ, რომ მედია არის სუსტი, შემეძლია გითხრათ, არანაკლებ

თავაზებულ საშუალო პირობებს. მათ არ აქვთ პრეტენზია, უფრო მეტზე. არ აქვთ სურვილი, გაიზარდონ. ისინი, არ ისწრაფიან წარმატებისაკენ. ამ სიტუაციას კიდევ უფრო ართულებს მოუწესრიგებელი საშუალო პირობები, საშუალო კონტრაქტების არარსებობა. რეგიონში მომუშავე ჟურნალისტებს თამამად შეგვიძლია ვუწოდოთ ეთოუზისტები. ადამიანს რომლის მიზანიც არ არის პროფესიული ზრდა და წინსვლა ის ვერ იქნება კარგი თანამშრომელი. სწორედ ესაა რეგიონალურ მედიაშიც, უმრავლესობა რეგიონალური მედიის წარმომადგენელი ვერ განვითარდა, ისინი დარჩნენ საწყის ეტაპზე. თუკი სამოქალაქო საზოგადოება არ განვითარდება და არ გააქტიურდება,მაშინ მედია ვერ გახდება უფრო პროფესიონალური,უფრო ეთიკური,ხარისხზე ორიენტირებული და კეთილსინდისიერი. ასეთ შემთხვევაში მედიაც ვერასოდეს იქნება მოთხოვნადი და შემოსავლიანი.

ირაკლი აბსანძე: 21 საუკუნეში, როდესაც არსებობს ინტერნეტი და უამრავი თანამედროვე ტექნოლოგია, განვითარება ბევრად უფრო სწრაფად უნდა ხდებოდეს, ყველაფერი ჯადოსნური ჯოხის დაჭყეობით არ მოხდება. ამიტომაც გვჭირდება თა-

რომ საზოგადოებას სიცოცხლისუნარიანობა აკლია. სხვა ქვეყნების მსგავსად, მაგალითად დავასახელებ გერმანიის 60-იან წლებს, საზოგადოებას გამოცოცხლება სჭირდება. ჩვენთანაც უნდა იყვნენ პიპები, უნდა მოხდეს რაღაც სახის გადატრიალება,ამისთვის კი ჩვენ,სამოქალაქო საზოგადოების წევრები უნდა გაგაქტიურდეთ და დავაფიქსიროთ ჩვენი აზრი და მივითხოვოთ უკეთესი.

ნინო ხურცია: მოგესალმებით ყველას და მადლობას მოგახსენებთ მოწვევისათვის. მაინტერესებს, საზოგადოების დაკვეთის გამო არის მედია ისეთი სუსტი, როგორიც არის თუ პირიქით? მოდიოთ სხვანაირად შევხედოთ ამ საკითხს,დღეს ამ დარბაზში უმრავლესობას წარმოადგენენ მედიის წარმომადგენლები. ყველა მსგავსი ტიპის შეხვედრებზე არის იგივე სურათი. ჩვეულებრივი მოქალაქეები არიან ნაკლები როლდენობით, ან საერთოდ არ ესწრებიან შეხვედრებს. ერთიდაიგივე სახეების არსებობა და აქტიურობა არის თითოეული ჩვენგანის არასწორი მეწვემენტის შედეგი. მოდიოთ ამ ყველაფერს შევხვდეთ ექიმის პოზიციიდან რადგან მე ვარ პროფესიით ექიმი.

სუსტია საზოგადოება.

ნინო ხურცია: მე არ ვანცალკევებ სამოქალაქო საზოგადოებას და მედიას. სწორედ ამიტომ ვამბობ, რომ მივიღეთ საზოგადოების სხვა წევრებთან და გავივით რას ფიქრობენ ისინი და დავეკითხოთ მათ. შევუქმნათ ნდობა ჩვენს მიმართ, თუკი არ გააჩნიათ. სწორედ უნდობლობაა მათი ინერტულობის ერთ-ერთი მიზეზი.

თეა აბსარიძე: თუკი მედიასა და სამოქალაქო საზოგადოების წევრებს შორის არ ჩამოყალიბდა ნდობა, მხოლოდ მისვლა და გასაუბრება ვფიქრობ დიდ შედეგს არ მოგვცემს. ნინო ხურცია: თეა, გეთანხმები, რომ ნდობის პრობლემა არსებობს, მედიასა და საზოგადოებას შორის. ამიტომ უნდა ვცადოთ სხვა გზები, სხვა მეთოდები, რათა ადამიანებამდე მისასვლელი გზა გავხსნათ და მათგანაც ადეკვატური ქვეყნები მივიღოთ. მედიის გასაკეთებელი საქმე სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებაა, რადგან თავადაც წარმოადგენს მედია სამოქალაქო საზოგადოებას.

ირაკლი აბსანძე: ა/ო “სამოქალაქო